

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 100/2007(1))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ «ΑΝΤΕΝΝΑ»

Ημερομηνία Απόφασης: 18 Μαρτίου 2009

Ενώπιον: κ. Νίκου Παπαϊωάννου, Προέδρου, κ. Ανδρέα Ιωάννου, Αντιπροέδρου, κ. κ. Μαίρης Κουτσελίνη, κ. Άντρου Μιχαηλίδη, κ. Μαρίας Δωρίτη, κ. Ανδρέα Κωνσταντινίδη και Άλεξ Ευθυβούλου, Μελών.

Εκ μέρους του τηλεοπτικού σταθμού «ΑΝΤΕΝΝΑ»: κ. Λουκής Παπαφιλίππου, Πρόεδρος Δ.Σ. τηλεοπτικού σταθμού «ΑΝΤΕΝΝΑ» και κ. Γιώργος Βαλιαντής, Δικηγόρος τηλεοπτικού σταθμού «ΑΝΤΕΝΝΑ».

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελτα τις από μέρους του σταθμού πιθανές παραβάσεις του άρθρου **29(3)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(Ι)/98 και του Κανονισμού **24(2)(δ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Το πιο πάνω άρθρο αναφέρει:

29.-(3) «Για τα αναφερόμενα στα εδάφια (1) και (2) προγράμματα που μεταδίδονται σε μη κωδικοποιημένη μορφή, οι σταθμοί έχουν την υποχρέωση να διασφαλίζουν ότι προηγείται ακουστική προειδοποίηση ή να αναγνωρίζονται από την παρουσία ενός οπτικού συμβόλου καθ' όλη τη διάρκειά τους.

Τα εδάφια (1) και (2) του άρθρου 29 για τα οποία γίνεται αναφορά στο προαναφερθέν εδάφιο, αναφέρουν τα εξής:

29.-(1) «Οι σταθμοί έχουν υποχρέωση να διασφαλίζουν ότι οι εκπομπές τους δεν περιλαμβάνουν προγράμματα τα οποία ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και ιδίως προγράμματα που περιέχουν πορνογραφικές σκηνές ή σκηνές αδικαιολόγητης βίας».

29.-(2) «Η πιο πάνω στο εδάφιο (1) προβλεπόμενη υποχρέωση, επεκτείνεται επίσης και σε άλλα προγράμματα που ενδέχεται να βλάψουν τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, εκτός αν εξασφαλίζεται, με την επιλογή του κατάλληλου χρόνου μετάδοσης του προγράμματος ή με άλλα τεχνικής φύσεως μέτρα, ότι οι ανήλικοι δε βλέπουν ή ακούν κατά κανόνα και συστηματικά τις εκπομπές αυτές».

Ο πιο πάνω Κανονισμός αναφέρει:

24.-(2) «Οι πιο κάτω κανόνες ισχύουν στα δελτία ειδήσεων και στις ενημερωτικές εκπομπές: (δ) μετάδοση τυχόν σκηνών ακατάλληλων για ανηλίκους ή που πιθανόν θίγουν τις ευαισθησίες των τηλεθεατών είναι σύντομες και υπάρχει οπτική ή ηχητική προειδοποίηση (λεκτική).»

Κατόπιν σχετικής απόφασης η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου με επιστολή της ημερομ. **26/9/2007** έθεσε ενώπιον του σταθμού τις διερευνώμενες παραβάσεις για οποιεσδήποτε εξηγήσεις ή/και παραστάσεις, εντός 14 ημερών από τη λήψη της συγκεκριμένης επιστολής και κάλεσε τους εκπροσώπους του σταθμού να δηλώσουν κατά πόσο επιθυμούν να παρευρεθούν κατά την εξέταση της υπόθεσης.

Επιπλέον στην εν λόγω επιστολή τονίστηκε ότι σε περίπτωση που δεν ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα είναι υποχρεωμένη να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντηση του σταθμού.

Οι διερευνώμενες παραβάσεις που τέθηκαν υπόψη του σταθμού εκτίθενται πιο κάτω στα υποστοιχεία 1–4:

1. Στις **16/6/2007**, μεταξύ των ωρών **20:15 – 21:15**, ο σταθμός μετέδωσε στα πλαίσια του κεντρικού δελτίου ειδήσεων ρεπορτάζ με θέμα τον ξυλοδαρμό δυο νεαρών από αστυνομικό σε σταθμό ασφαλείας στην Αθήνα, κατά τη διάρκεια του οποίου **προβλήθηκε οπτικό υλικό που ήτο ενδεχόμενο να βλάψει σοβαρά τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, χωρίς να προηγηθεί ακουστική προειδοποίηση ή να αναγνωρίζεται από την παρουσία οπτικού συμβόλου καθ' όλη τη διάρκειά του**, κατά παράβαση του άρθρου **29(3)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(1) του 1998, όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα.

Συγκεκριμένα, μεταδόθηκε ρεπορτάζ στα πλαίσια του οποίου προβλήθηκαν κατ' επανάληψη σκηνές βίας, που παρουσιάζουν δύο νεαρούς να χαστουκίζουν ο ένας τον άλλο έπειτα από εντολές/απειλές του αστυφύλακα. Επίσης, στα πλάνα παρουσιάζεται ο αστυφύλακας να κλωτσά τους κρατούμενους, να τους χαστουκίζει και να τους κτυπά με ρόπαλο. Τα πρόσωπα είναι αλλοιωμένα, ωστόσο οι κινήσεις είναι ευδιάκριτες. Επίσης ακούγονται τα λόγια – οι εντολές του αστυφύλακα στους κρατούμενους, οι φωνές του καθώς και γέλια κατά την ώρα του ξυλοδαρμού των δυο νεαρών.

Κατά την έναρξη του ρεπορτάζ ο δημοσιογράφος αναφέρει τα ακόλουθα *«όργιο βασανιστηρίων στο τμήμα ασφαλείας της Ομόνοιας»*.

Ακούγονται οι προσταγές του αστυφύλακα προς τους δυο κρατούμενους να κτυπούν ο ένας τον άλλο πιο δυνατά, ενώ την ίδια στιγμή τους χαστουκίζει και ο ίδιος.

Στη συνέχεια του ρεπορτάζ μεταδίδονται τα εξής: *«πρωταγωνιστές, αστυνομικοί τύραννοι που ξεδίπλωσαν το ταλέντο τους στην κακοποίηση πάνω στα κορμιά δυο ανήμπορων κρατουμένων. Ανηλεή κτυπήματα, χωρίς οίκτο καταρράκωση της ανθρώπινης αξιοπρέπειας συνθέτουν το ντοκουμέντο της ντροπής»*.

Ακούγονται οι προσταγές του αστυνομικού προς τους κρατούμενους, οι οποίες αναγράφονται και στην οθόνη. Μεταδίδεται ο εξής διάλογος:

- Αστυνομικός: *Κάτσε κάτω ... εσύ είσαι το νούμερο ένα και εσύ το νούμερο δυο. Όποιος ακούει το νούμερό του βαραί τον άλλο. Καταλάβαμε; Το καταλάβαμε; Ποιο νούμερο είσαι είπαμε;*
- Κρατούμενος: *Ένα.*
- Αστυνομικός: *Εσύ ποιο είσαι;*
- Κρατούμενος: *Δυο.*
- Αστυνομικός: *Μπράβο. Το νούμερο ένα ... το δυο, γρήγορα, γρήγορα, έλα το δυο ξανά ... Πιο καλά ... πιο καλά! Μη σφίγγεις, πιο καλά, κάτσε κάτω το ένα. Πέντε φορές το ένα. Πολύ καλό το ένα. Μη γυρνάς εσύ καθόλου ... Κάτσε κάτω, πέντε φορές το δύο, πιο γρήγορα το δυο.*
- (...)
- Κρατούμενος: *Είμαι μ...*
- Αστυνομικός: *Πολύ ωραία, σειρά σου.*
- Κρατούμενος: *Είμαι μ...*
- Αστυνομικός: *Όχι, πρώτα θα το λες, μετά θα βαραί.*
- Κρατούμενος: *Είμαι μ...*
- Αστυνομικός: *Πολύ ωραία.*
- Κρατούμενος: *Είμαι μ...*

Ο δημοσιογράφος συνεχίζει το ρεπορτάζ αναφέροντας τα πιο κάτω: «*ρίγος προκαλούν οι κομπασμοί και τα γέλια μπροστά στο θέαμα του ανθρώπινου εξευτελισμού (ακούγονται τα γέλια των αστυνομικών). Στο βίντεο που σοκάρει καταγράφεται και η ανησυχία των ένστολων τιμωρών για την ασφάλεια του εγχειρήματός τους, να βιντεοσκοπήσουν δηλαδή τα ανατριχιαστικά βασανιστήρια.*»

Τα πλάνα προβλήθηκαν κατ' επανάληψη και είχαν διάρκεια 1': 45''.

2. Στις **16/6/2007**, μεταξύ των ωρών **20:15 – 21:15**, ο σταθμός μετέδωσε στα πλαίσια του κεντρικού δελτίου ειδήσεων ρεπορτάζ με θέμα τον ξυλοδαρμό δυο νεαρών από αστυνομικό σε σταθμό ασφαλείας στην Αθήνα, κατά τη διάρκεια του οποίου **προβλήθηκαν σκηνές ακατάλληλες για ανηλίκους και που πιθανόν να θίγουν τις ευαισθησίες των τηλεθεατών, οι οποίες δεν ήταν σύντομες και χωρίς να υπάρχει οπτική ή ηχητική (λεκτική) προειδοποίηση**, κατά παράβαση του Κανονισμού **24(2)(δ)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) .

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

3. Στις **17/6/2007**, μεταξύ των ωρών **20:15 – 21:15**, ο σταθμός μετέδωσε στα πλαίσια του κεντρικού δελτίου ειδήσεων ρεπορτάζ με θέμα τον ξυλοδαρμό δυο νεαρών από αστυνομικό σε σταθμό ασφαλείας στην Αθήνα, κατά τη διάρκεια του οποίου **προβλήθηκε οπτικό υλικό που ήτο ενδεχόμενο να βλάψει σοβαρά τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, χωρίς να προηγηθεί ακουστική προειδοποίηση ή να αναγνωρίζεται από την παρουσία οπτικού συμβόλου καθ' όλη τη διάρκειά του**, κατά παράβαση του άρθρου **29(3)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(1) του 1998, όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα.

Συγκεκριμένα, μεταδόθηκε βίντεο κατά τη διάρκεια του οποίου προβλήθηκαν σκηνές βίας που παρουσίαζαν τον ξυλοδαρμό δυο κρατούμενων από αστυφύλακα σε αστυνομικό σταθμό. Οι κρατούμενοι χαστουκίζουν ο ένας τον άλλο έπειτα από διαταγή του αστυφύλακα. Επίσης, ο αστυφύλακας παρουσιάζεται να κτυπά με ξύλο, να κλωτσά και να χαστουκίζει τα δυο πρόσωπα. Τα πρόσωπα είναι αλλοιωμένα, ωστόσο οι κινήσεις είναι ευδιάκριτες. Ακόμη ακούγονται τα λόγια – οι εντολές του αστυφύλακα στους κρατούμενους, οι φωνές του καθώς και γέλια κατά την ώρα του ξυλοδαρμού των δυο νεαρών.

Με την έναρξη του ρεπορτάζ ακούγονται οι προσταγές του αστυφύλακα, οι οποίες αναγράφονται και στην οθόνη “*πιο καλά ... πιο καλά. Μη σφίγγεις, πιο καλά, κάτσε κάτω το ένα.*”

Ακολουθεί η μαρτυρία της γυναίκας, της οποίας οι δυο κρατούμενοι άρπαξαν τη τσάντα. Στη συνέχεια του ρεπορτάζ ο δημοσιογράφος αναφέρεται στη διοικητική και ποινική έρευνα που διεξάγεται κατά των αστυνομικών που εμπλέκονται στο περιστατικό.

Προβάλλεται η μαρτυρία ενός από τους συνοριοφύλακες που φέρεται να ήταν παρών κατά τη διάρκεια του ξυλοδαρμού των δυο προσώπων και παράλληλα προβάλλονται πλάνα της κακοποίησης των δυο νεαρών – υπό μορφή split-screen.

Καθ’ όλη τη διάρκεια του ρεπορτάζ τα πλάνα ξυλοδαρμού επαναπροβάλλονται και έχουν διάρκεια 1’:20’’.

4. Στις **17/6/2007**, μεταξύ των ωρών **20:15 – 21:15**, ο σταθμός μετέδωσε στα πλαίσια του κεντρικού δελτίου ειδήσεων ρεπορτάζ με θέμα τον ξυλοδαρμό δυο νεαρών από αστυνομικό σε σταθμό ασφαλείας στην Αθήνα, κατά τη διάρκεια του οποίου **προβλήθηκαν σκηνές ακατάλληλες για ανηλίκους και που πιθανόν να θίγουν τις ευαισθησίες των τηλεθεατών, οι οποίες δεν ήταν σύντομες και χωρίς να υπάρχει οπτική ή ηχητική (λεκτική) προειδοποίηση**, κατά παράβαση του Κανονισμού **24(2)(δ)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) .

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 3.

Η Αρχή με επιστολή της ημερομ. **23.1.2009** κάλεσε τον σταθμό να παρευρεθεί ενώπιόν της στις 4/2/2009 κατά την εξέταση της εν λόγω υπόθεσης.

Ο Σταθμός με επιστολή του ημερομ. **27.1.2009** ανέφερε τα ακόλουθα:

«Σχετική είναι η επιστολή σας ημερ. 23.1.2009 με την οποία μας πληροφορείτε ότι η υπόθεση ορίστηκε για ακρόαση στις 4.2.2009.

Εφόσον ο διοικητικός φάκελος είναι ώριμος παρακαλώ όπως μας ορίσετε ημερομηνία για επιθεώρηση του διοικητικού φακέλου και παράδοση του πορίσματος του ερευνώντος λειτουργού. Με την παραλαβή των εγγράφων θα χρειαστούμε 15-20 μέρες για μελέτη του φακέλου και προετοιμασία της μαρτυρίας που θα προσαγάγουμε».

Η Αρχή με επιστολή της ημερ. **28/1/2009** πληροφόρησε το σταθμό ότι έκανε δεκτό το αίτημα του για επιθεώρηση του διοικητικού φακέλου και τον κάλεσε να εμφανιστεί στα γραφεία της στις 2/2/2009 και ώρα 12:00 για πραγματοποίηση της εν λόγω επιθεώρησης. Επίσης, στην ίδια επιστολή η Αρχή πληροφόρησε το σταθμό ότι έγινε δεκτό το αίτημά του για παράδοση του πορίσματος του ερευνώντος λειτουργού, το οποίο επισυνάφθηκε στην επιστολή της ημερ. 28/1/2009.

Η Αρχή με νέα επιστολή της ημερ. **29/1/2009** ενημέρωσε το σταθμό ότι έκανε δεκτό το αίτημά του για παραχώρηση παράτασης 20 ημερών μετά την επιθεώρηση του διοικητικού φακέλου που ορίστηκε για τις 2/2/2009. Ως εκ τούτου, η Αρχή ενημέρωσε το σταθμό για την ακύρωση της προγραμματισμένης για τις 4/2/2009 εξέτασης της συγκεκριμένης υπόθεσης και ότι θα ενημερώσει το σταθμό για τον καθορισμό νέας ημερομηνίας.

Στις 2/2/2009 έγινε στα γραφεία της Αρχής επιθεώρηση του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης από δικηγόρο του σταθμού.

Η Αρχή με επιστολή της ημερ. **12/2/2009** κάλεσε το σταθμό να παρουσιαστεί στη συνεδρία της ημερ. 25/2/2009 για την εκδίκαση της υπόθεσης και αν επιθυμεί να καλέσει μάρτυρες ή να φέρει οποιαδήποτε αποδεικτικά στοιχεία ενώπιον της Αρχής.

Ο σταθμός με επιστολή του δικηγόρου του κ. Χ. Χριστοφίδη, ημερ. 12/2/2009, ανέφερε τα ακόλουθα:

«Στις 2/2/2009 επιθεωρήσαμε το διοικητικό φάκελο της παρούσας υπόθεσης, αλλά διαπιστώθηκε ότι αυτός είναι ελλιπής και/ή προκύπτουν αρκετές ασάφειες και ερωτηματικά. Ως εκ τούτου, ζητούμε με την παρούσα να μας δοθούν τα εξής ουσιώδη στοιχεία:

1. Αυτούσια τα υποβληθέντα παράπονα.
2. Την απόφαση της Αρχής για αυτεπάγγελτη έναρξη διαδικασίας διερεύνησης, η οποία αναφέρεται στην επιστολή σας ημερ. 26/9/2007, σε αντίθεση με ότι αναφέρεται στο πόρισμα της ερευνώσας λειτουργού.
3. Το πρακτικό της συνεδρίας της Αρχής αρ.44/2007, ημερ. 24/9/2007, στο οποίο να φαίνεται η συζήτηση που προηγήθηκε πριν τη λήψη της απόφασης καθώς και η απόφαση της μειοψηφίας.
4. Τις «οδηγίες» του Διευθυντή της Αρχής ημερ.25/6/2007 για τις οποίες γίνεται λόγος στο σημείωμα της Λειτουργού ημερ.13/8/2007.
5. Λεπτομέρειες της «διερεύνησης» για την οποία γίνεται λόγος στο σημείωμα της Λειτουργού ημερ.13/8/2007. Παρακαλούμε όπως μας δοθούν οποιαδήποτε γραπτά αποδεικτικά στοιχεία τυχόν έχει συλλέξει η λειτουργός.

Παρακαλούμε όπως μας δοθούν τα πιο πάνω. Μετά την παραλαβή τους, θα χρειαστούμε 15-20 μέρες για τη μελέτη όλων των στοιχείων και την υποβολή των εισηγήσεών μας.»

Η Αρχή με επιστολή του Διευθυντή της, ημερ. 16/2/2009 ενημέρωσε το σταθμό για τα ακόλουθα:

«Έχω οδηγίες να αναφερθώ στην επιστολή σας ημερομηνίας 12/02/2009 σχετικά με το πιο πάνω θέμα, και να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Επειδή παρατηρήθηκε ότι, στο διάστημα που μεσολαβεί από την αποστολή στους σταθμούς της επιστολής της Αρχής με τον Πίνακα των παραβάσεων μέχρι την ημερομηνία της εκδίκασης της υπόθεσης (ακρόαση) αποστέλλονται από τους σταθμούς επιστολές στις οποίες τίθενται διάφορα θέματα, η Αρχή αποφάσισε, με βάση τις εξουσίες που της παρέχει το άρθρο 9(7) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(1) του 1998 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), να εκχωρήσει στο Διευθυντή την εξουσία να απαντά απευθείας στους σταθμούς ότι τα θέματα που εγείρονται και για τα οποία δεν έχει ήδη τοποθετηθεί η Αρχή, θα εξεταστούν από την Αρχή στη συνεδρία κατά την οποία θα εκδικαστεί η υπόθεση και θα αποτελούν μέρος της σχετικής απόφασής της.

Ως εκ τούτου, και λαμβάνοντας υπόψη την ανωτέρω απόφαση της Αρχής, σας πληροφορώ ότι, τα θέματα που εγείρετε με την επιστολή σας ημερομηνίας 12/02/2009 και για τα οποία δεν έχει ήδη τοποθετηθεί η Αρχή, θα εξεταστούν από την Αρχή στη συνεδρία της ημερομηνίας 25/02/2009 κατά την οποία θα γίνει η εκδίκαση (ακρόαση) της εν λόγω υπόθεσης.»

Ο Διευθυντής Ειδήσεων του σταθμού, Γ. Τσαλακός με επιστολή, η οποία λήφθηκε στις 25/2/2009 ζήτησε αναβολή της ακρόασης της υπόθεσης και εκ νέου ορισμός της σε μεταγενέστερη ημερομηνία.

Η Αρχή με επιστολή της ημερ. 26/2/2009 έκανε δεκτό το πιο πάνω αίτημα του σταθμού και κάλεσε τον σταθμό να παρουσιαστεί στις 18/3/2009 για την ακρόαση της υπόθεσης.

Η Αρχή με επιστολή του Διευθυντή της, ημερ. 4/3/2009 ενημέρωσε το σταθμό για τα ακόλουθα:

«Έχω οδηγήσει να αναφερθώ στην επιστολή σας ημερομηνίας 12.02.2009 σχετικά με το πιο πάνω θέμα, και να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Επειδή παρατηρήθηκε ότι, στο διάστημα που μεσολαβεί από την αποστολή στους σταθμούς της επιστολής της Αρχής με τον Πίνακα των παραβάσεων μέχρι την ημερομηνία της εκδίκασης της υπόθεσης (ακρόαση) αποστέλλονται από τους σταθμούς επιστολές στις

οποίες τίθενται διάφορα θέματα, η Αρχή αποφάσισε, με βάση τις εξουσίες που της παρέχει το άρθρο 9(7) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(1) του 1998 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), να εκχωρήσει στο Διευθυντή την εξουσία να απαντά απευθείας στους σταθμούς ότι τα θέματα που εγείρονται, θα εξεταστούν από την Αρχή στη συνεδρία κατά την οποία θα εκδικαστεί η υπόθεση και θα αποτελούν μέρος της σχετικής απόφασης της Αρχής.

Ως εκ τούτου, και λαμβάνοντας υπόψη την ανωτέρω απόφαση της Αρχής, σας πληροφορώ ότι, τα θέματα που εγείρετε με την επιστολή σας ημερομηνίας 12.2.2009, θα εξεταστούν από την Αρχή στη συνεδρία της ημερομηνίας 18.3.2009 κατά την οποία, όπως ήδη έχετε ενημερωθεί, έχει οριστεί για εκδίκαση η εν λόγω υπόθεση στις 4.15μμ.»

Κατά την ενώπιον της Αρχής ακροαματική διαδικασία που πραγματοποιήθηκε στις **18/3/2009** παρευρέθηκαν εκ μέρους του σταθμού ο δικηγόρος και Πρόεδρος του Δ.Σ. του τηλεοπτικού σταθμού κ. Λουκής Παπαφιλίππου και ο δικηγόρος κ. Γιώργος Βαλιαντής. Επίσης, ως μάρτυρες παρευρέθηκαν και κατέθεσαν ο Διευθυντής Ειδήσεων του σταθμού, κ. Γ. Τσαλακός και ο Πρόεδρος της Ένωσης Συντακτών Κύπρου κ. Α. Καννάουρος.

Στις προφορικές εξηγήσεις ενώπιον της Αρχής κατά την ακρόαση της υπόθεσης, ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του τηλεοπτικού σταθμού ANTENNA, κ. Α. Παπαφιλίππου παραδέχτηκε ότι δεν υπήρχε ακουστική ή/και οπτική προειδοποίηση πριν την προβολή του εν λόγω ρεπορτάζ και δικαιολόγησε την απουσία προειδοποίησης λόγω της σοβαρότητας του συμβάντος και του γεγονότος ότι αυτό υπήρξε πρώτο θέμα στο δελτίο. Πρόσθεσε ότι υπήρξαν trailers που προειδοποιούσαν ότι το συγκεκριμένο θέμα ήταν η πρώτη είδηση που συγκλόνησε την Ελλάδα και ότι το θέμα αυτό προκάλεσε σωρεία αντιδράσεων στην ελληνική κοινή γνώμη αλλά και στην πολιτική ηγεσία της χώρας.

Ο κ. Παπαφιλίππου επανέλαβε ότι παραδέχεται την μη ύπαρξη προειδοποίησης και συμπλήρωσε ότι το ρεπορτάζ είχε διάρκεια μόνο 2 λεπτών και ως εκ τούτου δεν μπορεί

να εφαρμοστεί ο Κανονισμός 24(2)(δ), καθώς το εν λόγω ρεπορτάζ και οι σκηνές που προβλήθηκαν ήταν σύντομες.

Επιπλέον, ο κ. Παπαφιλίππου ανέφερε ότι η παράλειψη της προειδοποίησης δεν μπορούσε να βλάψει τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων καθώς δεν έγινε έρευνα που να καλύπτει και να αποδεικνύει το εάν και πώς θα μπορούσε το εν λόγω ρεπορτάζ και η μετάδοση των συγκεκριμένων σκηνών να βλάψουν και πρόσθεσε ότι πρόκειται για υποκειμενική κρίση το ότι θα μπορούσε να βλάψει τους ανηλίκους.

Επίσης, διερωτήθηκε ποιος αποφασίζει ότι δύναται να προκληθεί σωματική, πνευματική ή ηθική βλάβη στους ανηλίκους από την προβολή σκηνών σχετικών με ένα συγκλονιστικό γεγονός που συγκλόνησε και ταρακούνησε «την καθεστηκυία τάξη» στην Ελλάδα. Ο κ. Παπαφιλίππου διερωτήθηκε πώς θα μπορούσε ο ανήλικος να βλαφτεί και μάλιστα σοβαρά, αν έβλεπε απλά 2 αστυνομικούς, χωρίς να προβάλλονται οι πράξεις όπως έγιναν.

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. του τηλεοπτικού σταθμού αναφερόμενος στους τηλεθεατές των δελτίων ειδήσεων είπε ότι σύμφωνα με έρευνα που διενήργησε ο τηλεοπτικός σταθμός ANTENNA κανένα παιδί δεν παρακολουθεί τα δελτία ειδήσεων και ανέφερε ότι τα παιδιά τη συγκεκριμένη ώρα απασχολούνται παρακολουθώντας dvd, video, απασχολούνται με το skype και άλλα εκμαυλιστικά προγράμματα του διαδικτύου και ως εκ τούτου διερωτήθηκε ποιοι είναι οι ανήλικοι τους οποίους το συγκεκριμένο ρεπορτάζ και τα σχετικά πλάνα που προβλήθηκαν θα μπορούσαν να βλάψουν. Επιπλέον, σημείωσε ότι από τη στιγμή που τα παιδιά από 8 χρονών μπορούν να συμμετέχουν στα μαθητικά συμβούλια και χωρίς να υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία από εκπαιδευτικούς συμβούλους, ψυχολόγους, κοινωνιολόγους, πώς είναι δυνατό να θεωρείται ότι τέτοιου είδους ρεπορτάζ βλάπτουν και ανέφερε ότι τα υποκειμενικά κριτήρια εξαλείφονται από τη γραμμή πλεύσης και ότι υπάρχουν αντικειμενικά κριτήρια, τα οποία ο ίδιος παρουσίασε.

Ο κ. Παπαφιλίππου επανέλαβε ότι παραδέχεται την πρώτη κατηγορία – ότι δηλαδή δεν υπήρχε προειδοποίηση, ωστόσο σημείωσε ότι όπως έκρινε ο έμπειρος διευθυντής ειδήσεων του σταθμού το θέμα έπρεπε να μεταδοθεί πρώτο στο δελτίο ειδήσεων και ως

εκ τούτου δεν ήταν δυνατό να υπάρξει η προειδοποίηση. Επιπλέον σημείωσε ότι δεν διακρίνει πώς είναι δυνατό να βλαφτούν σωματικά ή πνευματικά ή ηθικά τα παιδιά που ωστόσο δεν αποτελούν το τηλεοπτικό κοινό εκείνη την ώρα.

Αναφορικά με τη δεύτερη κατηγορία, όπως εκτίθεται στον Πίνακα Α' της Αρχής ο Πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του σταθμού θεωρεί ότι αυτή πάσχει. Ανέφερε ότι οι σκηνές ήταν ίσως άθλιες, ήταν όμως αναγκαίες να προβληθούν καθ' ότι κινδύνευε η νομιμότητα, δεδομένου ότι οι φύλακες του νόμου, δηλαδή οι αστυνομικοί, μετατράπηκαν σε εκτελεστές του νόμου. Ο εκπρόσωπος του σταθμού θεωρεί ότι με τη μετάδοση του εν λόγω ρεπορτάζ τόσο ο σταθμός όσο και οι δημοσιογράφοι του, προήγαγαν τη δημοκρατία και τις άλλες πανανθρώπινες αξίες, τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις βασικές ελευθερίες όλων, επέδειξαν αρμόζουσα ευαισθησία και ήταν προσεκτικοί στην παρουσίαση του θέματος που αφορούσε βία. Με την προβολή του συγκεκριμένου ρεπορτάζ ο σταθμός στιγμάτισε το γεγονός που αποτέλεσε μεγάλη είδηση, συγκλόνησε το πανελλήνιο και μεταδόθηκε και από τα μεγάλα διεθνή πρακτορεία, σύμφωνα με το δικηγόρο και Πρόεδρο του Δ.Σ του σταθμού.

Ο κ. Παπαφιλίππου ανέφερε ακόμα ότι οι δυο κατηγορίες είναι ταυτόσημες και ως εκ τούτου δεν μπορεί να γίνει 2^η κατηγορία για την ίδια στιγμή.

Αναφορικά με την παράβαση του κανονισμού 24(2)(δ) ανέφερε ότι αν αρθεί το α' σκέλος της κατηγορίας, ότι δηλαδή οι σκηνές ήταν ακατάλληλες για ανηλίκους (σχετικά είναι τα προαναφερθέντα) τότε δεν ευσταθεί το β' σκέλος, άρα και η κατηγορία δεν έχει χώρο και συμπλήρωσε ότι δεν μπορεί να γίνει 2^η κατηγορία για το ίδιο θέμα. Επίσης, πρόσθεσε ότι δεν έγινε έρευνα που να δείχνει πως θίγονται οι ευαισθησίες των τηλεθεατών με την προβολή των συγκεκριμένων πλάνων και σημείωσε ότι η πολιτική του έμπειρου διευθυντή ειδήσεων του σταθμού ήταν να προχωρήσει στη μετάδοση των συγκεκριμένων σκηνών.

Σχετικά με το υποστοιχείο 3, όπως εκτίθεται στον Πίνακα Α' της Αρχής, ημερ. 24/9/2007, ο κ. Παπαφιλίππου ισχυρίστηκε ότι υπήρχε προειδοποίηση καθώς η εν λόγω είδηση και το σχετικό ρεπορτάζ δεν ήταν το πρώτο θέμα στο δελτίο.

Ολοκληρώνοντας ο κ. Παπαφιλίππου ανέφερε ότι ο σταθμός αξιοποίησε το ρεπορτάζ με ευαισθησία, προσοχή και συναίσθηση, καθώς επρόκειτο για βία από το κράτος, από κρατικό όργανο και γι' αυτό προβλήθηκε.

Ο Διευθυντής ειδήσεων του σταθμού Γ. Τσαλακός σχετικά με την ύπαρξη ή μη της προειδοποίησης ισχυρίστηκε ότι επί της ουσίας υπήρξε προειδοποίηση, καθώς το θέμα περιλαμβανόταν στα trailers του σταθμού που προβάλλονταν δυο ώρες πριν από το δελτίο ειδήσεων και ως εκ τούτου όσοι παρακολουθούσαν τον ANTENNA εκείνη την ώρα ήξεραν ότι επρόκειτο να μεταδοθούν οι σκηνές. Ο κ. Τσαλακός είπε ότι θα πρέπει να θεωρηθεί ότι επί της ουσίας υπήρχε προειδοποίηση, τεχνικά όμως δεν μπορούσε να υπάρξει, δεδομένου ότι η είδηση μεταδόθηκε πρώτη στο δελτίο.

Σχετικά με τη δεύτερη παράβαση ο Διευθυντής ειδήσεων του σταθμού ισχυρίστηκε ότι δεν αναφέρθηκε ότι οι σκηνές ήταν αλλοιωμένες και ότι το θέμα προπαρασκευάστηκε από τον ANTENNA Ελλάδος προσθέτοντας ότι στην Ελλάδα δεν υπήρξε καταγγελία και ότι το ΕΣΡ δεν ασχολήθηκε με κανένα σταθμό, παρόλο που για μια βδομάδα το θέμα έπαιζε στα δελτία ειδήσεων των σταθμών, μέχρι ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης να ζηλώσει ολόκληρο το τμήμα. Επίσης σημείωσε ότι είναι δύσκολη η θέση ενός δημοσιογράφου καθώς έχει αποφασιστική θέση και χρειάζεται να σταθμίζει γεγονότα. Το εν λόγω συμβάν ήταν μια καταγγελία – γροθιά, σύμφωνα με το Διευθυντή ειδήσεων του σταθμού, εναντίον των βασανιστηρίων και της κακομεταχείρισης κρατουμένων, πολύ περισσότερο μάλιστα όταν αυτοί ήταν Αλβανοί μετανάστες. Είπε ακόμα ότι το φαινόμενο των ημερών είναι η μετανάστευση και οι συνακολουθούμενες ρατσιστικές τάσεις που το συνοδεύουν και αυτό ακριβώς ήθελε να στηλιτεύσει ο σταθμός με τη μετάδοση των σκηνών. Συνεχίζοντας ο κ. Τσαλακός ανέφερε ότι σκέφτηκε ότι αν γινόταν στην Κύπρο κάτι παρόμοιο γιατί να μην δημιουργηθεί μια κοινή γνώμη κατά του φαινομένου αυτού.

Επιπλέον, ο κ.Τσαλακός ανέφερε ότι τα πρόσωπα είχαν αλλοιωθεί και στα σημεία που λέγονταν βρισιές ακουγόταν μπιμπ. Συνέχισε λέγοντας ότι δεν θα μπορούσε να καταγγελθεί διαφορετικά η κακομεταχείριση, καθώς ο άλλος τρόπος μετάδοσης του συμβάντος θα ήταν η απλή αναφορά, υπό τύπο αστυνομικού δελτίου και ότι αν επιλεγόταν αυτός ο τρόπος θεωρεί ότι ο ίδιος δεν θα επιτελούσε το καθήκον του ως δημοσιογράφος.

Ο Πρόεδρος της Ένωσης Συντακτών Κύπρου, Ανδρέας Καννάουρος, εξέφρασε την έκπληξη και την απογοήτευσή του που η Αρχή ασχολήθηκε με το συγκεκριμένο θέμα και ισχυρίστηκε ότι το ρεπορτάζ θα έπρεπε να επαινεθεί, όπως και ο σταθμός που το μετέδωσε και οι δημοσιογράφοι, καθώς ήθελαν να συγκλονίσουν για τις βάνουσες μεθόδους βασανισμού σε αστυνομικούς σταθμούς. Επίσης, ανέφερε ότι δεν τον ενδιαφέρει αν υπήρχε προειδοποίηση ή όχι, τον ίδιο δεν τον πείραξαν ούτε τον ενόχλησαν οι σκηνές που προβλήθηκαν και από τις οποίες δεν θα ενοχλούνταν ούτε τα παιδιά και διερωτήθηκε σε τί θα έβλαπταν την ηθική υπόσταση των παιδιών οι συγκεκριμένες σκηνές. Συμπλήρωσε ότι πρόκειται για απόλυτα σωστή, για ενδεδειγμένη και επαινετή δημοσιογραφική δουλειά. Ανέφερε ακόμα ότι το 80% των παιδιών παρακολουθούν εκμαυλιστικά προγράμματα που μεταδίδει το διαδίκτυο και αυτό το ρεπορτάζ δεν βλάπτει. Ο κ. Καννάουρος ζήτησε όπως αποσυρθεί το κατηγορητήριο, καθώς θεωρεί ότι πρόκειται για ορθή δημοσιογραφική δουλειά που εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον και ότι και ο ίδιος θα έδειχνε πολλές φορές το εν λόγω ρεπορτάζ για να ταρακουνήσει και να συγκλονίσει συνειδήσεις.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιον μας στοιχεία και περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών και προφορικών εξηγήσεων, όπως έχουν εκφρασθεί από τους Δικηγόρους του σταθμού, από τον Πρόεδρο του Δ.Σ. του τηλεοπτικού σταθμού, από το Διευθυντή Ειδήσεων του σταθμού και από τον πρόεδρο της Ένωσης Συντακτών Κύπρου και κατόπιν προσεκτικής παρακολούθησης της βιντεοταινίας με τα σχετικά ρεπορτάζ κρίνουμε ότι:

Στις **16/6/2007** και **17/6/2007**, μεταξύ των ωρών **20:15 – 21:15** μεταδόθηκαν ρεπορτάζ που ήταν ενδεχόμενο να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, την πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, χωρίς να προηγηθεί ακουστική προειδοποίηση η να αναγνωρίζεται από την παρουσία οπτικού συμβόλου καθ' όλη τη διάρκειά του και κατά τη διάρκεια του οποίου προβλήθηκαν σκηνές ακατάλληλες για ανηλίκους και που πιθανόν να θίγουν τις ευαισθησίες των τηλεθεατών, οι οποίες δεν ήταν σύντομες και δεν υπήρχε οπτική ή λεκτική προειδοποίηση.

Συγκεκριμένα, μεταδόθηκαν ρεπορτάζ στα πλαίσια των οποίων προβλήθηκαν κατ' επανάληψη σκηνές βίας, που παρουσιάζουν δύο νεαρούς να χαστουκίζουν ο ένας τον άλλο έπειτα από εντολές/οδηγίες του αστυφύλακα. Επίσης, στα πλάνα παρουσιάζεται ο αστυφύλακας να κλωτσά τους κρατούμενους, να τους χαστουκίζει, να τους κτυπά με ρόπαλο και να τους προτρέπει να κτυπήσουν ο ένας τον άλλο. Τα πρόσωπα είναι αλλοιωμένα, ακούγονται όμως τα λόγια – οι εντολές που δίνει ο αστυφύλακας στους κρατούμενους και οι κινήσεις των προσώπων είναι ευδιάκριτες. Υπάρχουν υπότιτλοι με τα λόγια τόσο του αστυφύλακα όσο και των κρατούμενων.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό των εκπροσώπων του σταθμού ότι η ύπαρξη λεκτικής προειδοποίησης ήταν αδύνατη, αφού λόγω της σοβαρότητας του συμβάντος το θέμα μεταδόθηκε ως πρώτη είδηση στο δελτίο του σταθμού και ότι τα trailers που περνούσαν στην οθόνη πριν το δελτίο ειδήσεων προειδοποιούσαν για το συγκεκριμένο θέμα, η Αρχή δεν τον αποδέχεται. Η Αρχή τονίζει ότι οι κινούμενοι τίτλοι-trailers δεν αποτελούν προειδοποίηση ότι τα θέματα που ακολουθούν είναι δυνατό να βλάψουν τους ανηλίκους ή να θίξουν τις ευαισθησίες των τηλεθεατών. Οι εν λόγω τίτλοι προαναγγέλλουν απλώς την είδηση, προκαλούν περισσότερο το ενδιαφέρον και εγείρουν την περιέργεια των τηλεθεατών να παρακολουθήσουν το τηλεοπτικό πρόγραμμα. Επιπλέον, η Αρχή σημειώνει ότι οι κινούμενοι τίτλοι δεν αποτελούν προειδοποίηση για τους σκοπούς του εν λόγω άρθρου ή για απομάκρυνση των ανηλίκων, όπως ισχυρίστηκε ο Διευθυντής Ειδήσεων του σταθμού. Αναφορικά με την εκφώνηση κατάλληλης και σαφούς

προειδοποίησης για ύπαρξη σκηνών που ενδεχομένως να ενοχλήσουν η Αρχή σημειώνει ότι η χρονική τοποθέτηση της προειδοποίησης σε σχέση με την προβολή του ρεπορτάζ πρέπει να είναι τέτοια ώστε να δίνει τη δυνατότητα στον ενήλικα να απομακρύνει τους ανηλίκους, εφόσον θεωρήσει ότι οι σκηνές ενδέχεται να ενοχλήσουν. Ο νομοθέτης με τη συγκεκριμένη πρόνοια των Κανονισμών θέλει να δώσει στον τηλεθεατή την επιλογή να απομακρύνει τα παιδιά, άρα χρειάζεται να υπάρχει χρονική απόσταση από τη στιγμή που δίνεται η προειδοποίηση μέχρι την έναρξη του ρεπορτάζ και την προβολή των ενοχλητικών σκηνών, ώστε να προλάβουν να απομακρυνθούν οι ανήλικοι και όσοι ίσως ενοχληθούν.

Περαιτέρω, η Αρχή τονίζει ότι η μη ύπαρξη προειδοποίησης αφαιρούσε από τον ενήλικα γονιό ή κηδεμόνα το δικαίωμα να αποφασίσει αν το παιδί μπορεί ή όχι να παρακολουθήσει τις συγκεκριμένες σκηνές.

Όσον αφορά τον ισχυρισμό ότι η πρώτη είδηση δεν επιτρέπει την ύπαρξη προειδοποίησης, η Αρχή τον απορρίπτει. Ο Νόμος και οι Κανονισμοί δεν επιτρέπουν διάκριση σε σχέση με το χρόνο μετάδοσης της είδησης, μια και τέτοια διάκριση θα καταστρατηγούσε το ίδιο το πνεύμα του σχετικού άρθρου και κανονισμού. Ο σταθμός είχε τη δυνατότητα με την έναρξη του δελτίου να δώσει και την προειδοποίηση και το χρόνο δίνοντας για παράδειγμα την προειδοποίηση όταν έκανε την περίληψη του δελτίου. Όμως η επιλογή του τρόπου συμμόρφωσης είναι αποκλειστική αρμοδιότητα του σταθμού.

Η προστασία των ανηλίκων αποτελεί πρωταρχική μέριμνα όλων σήμερα. Τόσο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή όσο και το Συμβούλιο της Ευρώπης προωθούν ψηφίσματα, οδηγίες και αποφάσεις με στόχο να προστατεύσουν τα παιδιά.

Στην κυπριακή νομοθεσία, ο νομοθέτης θέλοντας να προστατεύσει τα παιδιά από προγράμματα μη κατάλληλα για παρακολούθηση, όπως προγράμματα που περιέχουν σκηνές σωματικής ή ψυχολογικής βίας, ερωτικές σκηνές, σκηνές που ενδέχεται να

βλάβουν ή να φοβίσουν τα παιδιά καθώς επίσης οπτικό, λεκτικό ή θεματολόγιο ακατάλληλο για ανηλίκους, θέτει περιορισμούς ως προς το περιεχόμενο των προγραμμάτων που μπορούν να μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης σε ώρες που παρακολουθούν και ανήλικοι και οι σταθμοί οφείλουν να σέβονται αυτούς τους περιορισμούς.

Η έννοια της οικογενειακής ζώνης στηρίζεται στην αντίληψη ότι η είσοδος της τηλεόρασης στο κάθε σπίτι, επιβάλλει σεβασμό και συμμόρφωση προς τους τρόπους και κανόνες συμπεριφοράς μιας οικογένειας, από τις 5:30 το πρωί μέχρι τις 9:00 ή 10:00 το βράδυ, που ορίζεται ως οικογενειακή ζώνη. Στη διάρκεια αυτής της περιόδου, το περιεχόμενο κάθε εκπομπής, συμπεριλαμβανομένων και των δελτίων ειδήσεων επιβάλλεται να είναι κατάλληλο για όλη την οικογένεια.

Σχετικά με τον ισχυρισμό του κ. Παπαφιλίππου ότι ο Κανονισμός 24(2)(δ) δεν μπορεί να εφαρμοστεί, καθώς αναφέρεται σε σκηνές που δεν ήταν σύντομες, ενώ τα επίδικα ρεπορτάζ είχαν διάρκεια μόνο 2 λεπτών, η Αρχή επισημαίνει ότι η δίλεπτη διάρκεια του ρεπορτάζ είναι χρόνος ιδιαίτερα εκτενής για τηλεοπτικό χρόνο. Επιπλέον, η Αρχή σημειώνει ότι το ρεπορτάζ θα μπορούσε να ήταν εκτενές και αναλυτικό, εφόσον όμως τηρούνται οι διατάξεις του Νόμου και των Κανονισμών. Επίσης, η Αρχή σε καμία περίπτωση δεν ζητά τα ρεπορτάζ να αποσιλώνονται από οποιεσδήποτε σκληρές εικόνες ή περιγραφές και δεν διαφωνεί με τη μετάδοση του συγκεκριμένου ρεπορτάζ, αλλά διαφωνεί με τον τρόπο μετάδοσής του, δηλαδή την προβολή παρατεταμένων και επαναλαμβανόμενων σκηνών βίας χωρίς να προηγείται η ύπαρξη σαφούς προειδοποίησης.

Αναφορικά με την παρατήρηση του Προέδρου του Δ.Σ. του τηλεοπτικού σταθμού ότι σύμφωνα με έρευνα που διενήργησε ο τηλεοπτικός σταθμός ANTENNA κανένα παιδί δεν παρακολουθεί τα δελτία ειδήσεων και ότι τα παιδιά τη συγκεκριμένη ώρα απασχολούνται σε άλλες δραστηριότητες η Αρχή απορρίπτει τον ισχυρισμό ότι τα δελτία

ειδήσεων αποτελούν τηλεοπτικά προγράμματα, τα οποία εξ ορισμού δεν απευθύνονται σε ανηλίκους αλλά σε ενήλικες τηλεθεατές και υπογραμμίζει ότι η νομοθεσία δεν κάνει διακρίσεις, ανάλογα με το είδος της εκπομπής. Τα δελτία ειδήσεων προβάλλονται εντός οικογενειακής ζώνης και διέπονται από τις πρόνοιες της υφιστάμενης νομοθεσίας, με όλους τους περιορισμούς που αυτή θέτει. Περαιτέρω, γίνεται ιδιαίτερη μνεία και επιβάλλονται αυστηρότερες νομοθετικές ρυθμίσεις αναφορικά με τη μετάδοση των δελτίων ειδήσεων.

Όσον αφορά στα όσα ανέφερε ο δικηγόρος και Πρόεδρος του Δ.Σ. του τηλεοπτικού σταθμού «ANTENNA» σχετικά με τη δεύτερη κατηγορία, όπως εκτίθεται στον Πίνακα Α' της Αρχής, ημερ. 24/9/2007, η Αρχή υποστηρίζει ότι η βία σε οποιαδήποτε μορφή και αν προβάλλεται – είτε κρατική είτε όχι είναι δυνατό να βλάψει την ανάπτυξη των ανηλίκων και ως τέτοια δεν ενδείκνυται να προβάλλεται από τα ΜΜΕ, εντός οικογενειακής ζώνης και στα δελτία ειδήσεων χωρίς προειδοποίηση.

Όπως αναφέρθηκε από τους εκπροσώπους του σταθμού οι σκηνές ήταν ίσως άθλιες, ήταν όμως αναγκαίες να προβληθούν καθ' ότι κινδύνευε η νομιμότητα δεδομένου ότι οι φύλακες του νόμου, δηλαδή οι αστυνομικοί, μετατράπηκαν σε εκτελεστές του νόμου. Ωστόσο, το γεγονός αυτό δεν απενοχοποιεί το σταθμό, ο οποίος με την κατάλληλη προειδοποίηση θα μπορούσε να μεταδώσει την είδηση της «κρατικής βίας».

Σχετικά με τους ισχυρισμούς του διευθυντή ειδήσεων του σταθμού ότι δεν αναφέρθηκε στο κατηγορητήριο ότι οι σκηνές ήταν αλλοιωμένες και ότι το θέμα προπαρασκευάστηκε από τον ANTENNA Ελλάδος και ότι το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης δεν ασχολήθηκε με κανένα σταθμό, η Αρχή υπογραμμίζει για μία ακόμα φορά, ότι οι όποιες αποφάσεις / ενέργειες του ΕΣΡ σε καμία περίπτωση δεν είναι δεσμευτικές για την Αρχή, καθώς ο Νομοθέτης έχει θεσπίσει τη νομοθεσία που διέπει τη Ραδιοτηλεόραση στην Κύπρο, έχοντας υπόψη την Κυπριακή πραγματικότητα, κυρίως όσον αφορά την οικογενειακή ζώνη. Για την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης, η οικογενειακή ζώνη εκ των προτέρων πρέπει να γίνεται σεβαστή, γιατί ο νομοθέτης κατά τη θέσπιση των Νόμων είχε

υπόψη του ότι τα παιδιά είναι πολύ πιθανόν να βλέπουν τηλεόραση τη δεδομένη χρονική στιγμή. Όσον αφορά στην αλλοίωση των μεταδιδόμενων πλάνων, η Αρχή προσθέτει ότι αυτή δεν ήταν ικανοποιητική καθώς οδηγούσε μεν στο να μην αναγνωρίζονται τα πρόσωπα, όχι όμως στο να μην προβάλλεται χωρίς προειδοποίηση η βία.

Εκ μέρους του σταθμού οι κ.κ. Τσαλακός και Καννάουρος ανέφεραν, αντίστοιχα, ότι το εν λόγω συμβάν ήταν μια καταγγελία – γροθιά εναντίον των βασανισμών και της κακομεταχείρισης και ότι με την προβολή ήθελαν να συγκλονίσουν για τις βάνουσες μεθόδους βασανισμού σε αστυνομικούς σταθμούς. Η Αρχή θεωρεί ότι ακόμα κι αν το τελικό μήνυμα είναι η αποδοκιμασία του κακού και η έμφαση στο καλό, αυτές οι προθέσεις επισκιάζονται από την επίδραση των σκηνών βίας στους ανηλίκους, η οποία μπορεί να είναι καταλυτική. Το ανήλικο παιδί των πέντε, έξι, επτά χρόνων δυσκολεύεται να διακρίνει το μύθο από την πραγματικότητα, προσλαμβάνοντας συχνά τον μύθο ως πραγματικότητα, πόσο μάλλον να αντιληφθεί τη λογική του καλού που επιβιώνει, όπως την εισηγείται ο σταθμός. Ακόμα όμως και να δεχθούμε ότι το παιδί αντιλαμβάνεται τη λογική αυτή, δε μπορούμε να παραβλέψουμε ότι ταυτόχρονα το παιδί ταράζεται από αυτά που βλέπει, επηρεάζεται και ως ένα σημείο προσλαμβάνει ιδέες για το πώς θα εκδηλωθεί και θα αλληλεπιδράσει, αλλά και για το πώς θα δει την κοινωνία. Μέσα σε αυτά τα πλαίσια, η Νομοθεσία έθεσε περιορισμούς στους σταθμούς για το πώς θα χειρίζονται τον ανήλικο τηλεθεατή.

Περαιτέρω, η Αρχή θέλει να υπογραμμίσει την επίδραση της τηλεοπτικής βίας στην παιδική ψυχολογία και ανάπτυξη καθώς αυτό αποτελεί ζήτημα που έχει απασχολήσει πολλούς επιστήμονες ανά τον κόσμο και υπήρξε το αντικείμενο πολλών ερευνών. Ενδεικτικά αναφέρονται οι ακόλουθες:

- Η πρώτη μελέτη που διεξήγαγαν οι Λέοναρντ Έρον και Ρόουελ Χιούζμαν του Ινστιτούτου Κοινωνικών Ερευνών του Πανεπιστημίου του Μίσιγκαν των ΗΠΑ το 1960 σε παιδιά που μεγάλωναν στη Νέα Υόρκη έδειξε ότι η ποσότητα βίας που παρακολουθούν παιδιά στη τηλεόραση στα 8 τους χρόνια σχετίζεται με την

επιθετικότητα που εκφράζουν μια δεκαετία αργότερα και με τη σοβαρότητα των εγκληματικών πράξεων που διαπράττουν 22 χρόνια αργότερα, στα 30 τους. Οι μελέτες που ακολούθησαν επιβεβαιώνουν την πρώτη. (*«Ελευθεροτυπία» 9.1.2007*).

- Έρευνα του Πανεπιστημίου του Μπέρμιγχαμ της Βρετανίας προειδοποιούσε τους γονείς να προφυλάσσουν τους μικρούς τηλεθεατές από τις βίαιες σκηνές της μικρής οθόνης. Η έρευνα κατέδειξε ότι η κατανάλωση εικόνων φρίκης και βίας, η «παθητική τηλεθέαση» βίαιου περιεχομένου (τηλεόραση) όσο και η «αμφίδρομη» (βιντεοπαιχνίδια) επηρεάζουν σημαντικά τα συναισθήματα των παιδιών και αυξάνει την πιθανότητα να αναπτύξουν επιθετικότητα. (*«Ελευθεροτυπία» 9.1.2007*).
- Σχέση μεταξύ επιθετικότητας και τηλεθέασης κατέδειξε έρευνα του Κέντρου Ερευνών και Ανάπτυξης του Intercollege Κύπρου με αντιπροσωπευτικό δείγμα 400 μαθητές – μαθήτριες σε 12 γυμνάσια και 12 δημοτικά σχολεία σε παγκύπρια βάση. Κατεδείχθη ότι τα παιδιά που παρακολουθούν περισσότερες από 1 – 2 ώρες τηλεόραση την ημέρα είναι πιο επιθετικά από εκείνα που βλέπουν λιγότερη τηλεόραση. Επίσης, τα παιδιά που παρακολουθούν τηλεοπτικά προγράμματα σε προχωρημένες ζώνες ενηλίκων (μετά τις 8μ.μ. και, ακόμα περισσότερο, μετά τις 11.00μ.μ.), καθώς και εκείνα που παρακολουθούν προγράμματα με βία, είναι πιο επιθετικά από εκείνα που παρακολουθούν ψυχαγωγικά και άλλα μη – βίαια προγράμματα, στις πρώτες απογευματινές και βραδινές ζώνες (*Πρακτικά Συμποσίου για την Τηλεοπτική Βία, 12.10.2002 Πανεπιστήμιο Κύπρου*).
- Βάσει των διαφόρων ερευνών έχουν διατυπωθεί διάφορες θεωρίες, οι πλείστες από τις οποίες χαρακτηρίζουν τις επιδράσεις της βίας που προβάλλεται από τα ΜΜΕ ως καταστροφικές. Σύμφωνα με σχετική παρέμβαση/εισήγηση του Δρ. Χρύσανθου Χρυσάνθου στο Συμπόσιο για την Τηλεοπτική Βία (*12.10.2002 Πανεπιστήμιο Κύπρου*) ορισμένοι επιστήμονες έδωσαν άφεση αμαρτιών στη βία από τα ΜΜΕ, στηριζόμενοι στην **Αριστοτελική κάθαρση (the katharsis theory)**. Κατά τον Αριστοτέλη η τραγωδία λειτουργεί εξαγνιστικά για τον θεατή.

Για τον ίδιο λόγο σύμφωνα με τους υποστηρικτές αυτής της θεωρίας, η φανταστική τέλεση πράξεων βίας κατευνάζει τις βίαιες τάσεις και αποτρέπει την πραγματοποίησή τους. Για να αποδείξει αυτή την υπόθεση ο Feshbach (1971) πραγματοποίησε μια έρευνα με τη συμμετοχή φοιτητών. Όπως διαπιστώθηκε από την έρευνα, η επιθετικότητα των φοιτητών αυτών εκτονώθηκε μετά την παρακολούθηση αγώνα μποξ από την τηλεόραση. Η θεωρία αυτή συγκεντρώνει πολύ μικρή υποστήριξη ανάμεσα στους ερευνητές (Παπαθανασόπουλος, 1997). Στον αντίποδα βρίσκεται η **θεωρία της διέγερσης (the stimulation theory)**. Αυτή υποστηρίζει ότι η παρακολούθηση σκηνών βίας από τα MME ερεθίζει την επιθετικότητα του ατόμου και οδηγεί στη μίμηση πράξεων βίας. Ο πρώτος που έκανε αναφορά σε αυτό το φαινόμενο ήταν ο Dollard (1939) ο οποίος το απέδωσε στην απογοήτευση, δηλαδή την ψυχική κατάσταση, στην οποία περιέρχεται το άτομο όταν δεν πραγματώνονται οι προσδοκίες του. Το πόρισμα αυτό στηρίζουν και οι έρευνες του Berkowitz (1970). Κατά τη **θεωρία της μάθησης (the learning theory)** οι παρενέργειες των MME έγκεινται στο ότι εμφυσούν στο κοινό, κυρίως στους νέους και τα παιδιά, βίαια πρότυπα συμπεριφοράς. Αυτά τα πρότυπα παραμένουν στον ψυχικό κόσμο τους, χωρίς να εκδηλώνονται αμέσως, δηλαδή βρίσκονται σε λανθάνουσα κατάσταση. Ένα ερέθισμα, όπως η **παρακολούθηση σκηνών βίας, είναι δυνατόν να ενεργοποιήσει αυτά τα πρότυπα και να εξωθήσει σε βίαιη συμπεριφορά**. Στις έρευνες του ο Bandura (1963) διαπίστωσε ότι οι θεατές έχουν την τάση να μιμούνται περισσότερο τη βίαιη πράξη που επιβραβεύεται στη μικρή οθόνη, παρά εκείνη που τιμωρείται. Από μια άλλη άποψη, η **επαναλαμβανόμενη κατά κόρον παρακολούθηση σκηνών βίας κάμπει τις αντιστάσεις του θεατή, ο οποίος εκλαμβάνει τη βίαιη συμπεριφορά ως απόλυτα φυσιολογική, ακόμη και στην πραγματική ζωή**. Αυτή είναι η εξήγηση που δίνει η **θεωρία του εθισμού (the habituation theory)**. Από τη γνωστή πολύχρονη έρευνα του Belson (1978) διαφαίνεται ότι παρατηρούνται αλλαγές στη συμπεριφορά του ατόμου, το οποίο εκτίθεται παρατεταμένα στα μηνύματα βίας από την τηλεόραση. Σε μια εξίσου πολυετή

έρευνά της η Siegel (1982) παρατήρησε ότι τα ίδια τα άτομα δεν συνειδητοποιούν τις αλλαγές στη συμπεριφορά των ατόμων μετά από εκτεταμένη παρακολούθηση βίαιων τηλεοπτικών προγραμμάτων.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχουν παραβάσεις του άρθρου **29(3)** (υποστοιχεία 1 και 3) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(I)/1998 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και του Κανονισμού **24(2)(δ)** (υποστοιχεία 2 και 4) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του **άρθρου 3(2)(ζ)**, έχει δώσει στο σταθμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορεί να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλομένων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή δίνει στο σταθμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση της παράβασης για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή καλεί τον σταθμό, εάν επιθυμεί, όπως υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από την λήψη της παρούσας. Σε περίπτωση που δεν ληφθεί απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

(Ν. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 100/2007(1))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ «ΑΝΤΕΝΝΑ»

Ημερομηνία Απόφασης: 9 Σεπτεμβρίου 2009

Ενώπιον: κ.κ. Νίκου Παπαϊωάννου, Προέδρου, Ανδρέα Ιωάννου, Αντιπροέδρου, Μαίρης Κουτσελίτη, Μαρίας Δωρίτη, Ανδρέα Κωνσταντινίδη, Άντρου Μιχαηλίδη και Άλεξ Ευθυβούλου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις **18 Μαρτίου 2009** η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε ότι στην παρούσα υπόθεση υπάρχουν παραβάσεις του άρθρου **29(3)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(I)/98 και του Κανονισμού **24(2)(δ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Το πιο πάνω άρθρο αναφέρει:

29.-(3) «Για τα αναφερόμενα στα εδάφια (1) και (2) προγράμματα που μεταδίδονται σε μη κωδικοποιημένη μορφή, οι σταθμοί έχουν την υποχρέωση να διασφαλίζουν ότι προηγείται ακουστική προειδοποίηση ή να αναγνωρίζονται από την παρουσία ενός οπτικού συμβόλου καθ' όλη τη διάρκειά τους.

Τα εδάφια (1) και (2) του άρθρου 29 για τα οποία γίνεται αναφορά στο προαναφερθέν εδάφιο, αναφέρουν τα εξής:

29.-(1) «Οι σταθμοί έχουν υποχρέωση να διασφαλίζουν ότι οι εκπομπές τους δεν περιλαμβάνουν προγράμματα τα οποία ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, την

πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και ιδίως προγράμματα που περιέχουν πορνογραφικές σκηνές ή σκηνές αδικαιολόγητης βίας».

29.-(2) «Η πιο πάνω στο εδάφιο (1) προβλεπόμενη υποχρέωση, επεκτείνεται επίσης και σε άλλα προγράμματα που ενδέχεται να βλάψουν τη σωματική, την πνευματική ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, εκτός αν εξασφαλίζεται, με την επιλογή του κατάλληλου χρόνου μετάδοσης του προγράμματος ή με άλλα τεχνικής φύσεως μέτρα, ότι οι ανήλικοι δε βλέπουν ή ακούν κατά κανόνα και συστηματικά τις εκπομπές αυτές».

Ο πιο πάνω Κανονισμός αναφέρει:

24.-(2) «Οι πιο κάτω κανόνες ισχύουν στα δελτία ειδήσεων και στις ενημερωτικές εκπομπές: (δ) μετάδοση τυχόν σκηνών ακατάλληλων για ανηλίκους ή που πιθανόν θίγουν τις ευαισθησίες των τηλεθεατών είναι σύντομες και υπάρχει οπτική ή ηχητική προειδοποίηση (λεκτική).»

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του **άρθρου 3(2)(ζ)**, είχε δώσει στο σταθμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορούσε να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλομένων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή έδωσε στο σταθμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή με επιστολή της ημερομηνίας **12.05.2009** κάλεσε τον σταθμό, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις εισηγήσεις και απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από τη λήψη της επιστολής. Τονίστηκε επίσης ότι σε περίπτωση που δεν ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα προχωρήσει στη διαδικασία επιβολής κυρώσεων.

Με επιστολή του ημερομ. 14/05/2009 ο δικηγόρος του σταθμού κ. Χριστάκης Χριστοφίδης ανέφερε τα ακόλουθα:

«Ενεργούμε για το σταθμό ANTENNA.

Αναφερόμαστε στην επιστολή σας ημερ. 12/05/2009, με την οποία κοινοποιήσατε στο σταθμό την από 18/3/2009 καταδικαστική σας απόφαση.

Με την παρούσα σας καλούμε όπως ανακαλέσετε την εν λόγω καταδικαστική σας απόφαση, βάσει των αρχών που διέπουν τα της ανάκλησης παρανόμων διοικητικών πράξεων (παραπέμπουμε ενδεικτικά στα άρθρα 50 και 54 του Νόμου 158(1)/99), διότι αυτή είναι παράνομη, για τους εξής κυρίως λόγους:

1. Παράνομη διαδικασία:

Η απόφαση είναι παράνομη διότι εξεδόθη από όργανο διαφορετικό απ' αυτό που είχε αποφασίσει την προώθηση της υπόθεσης, εξαιτίας της παραίτησης του κ. Παπαμιχάη (ο οποίος συμμετείχε στην υπ' αρ. 44/2007 συνεδρία της Αρχής ημερ. 24/09/2007) και της αντικατάστασής του από τον κ. Μιχαηλίδη.

2. Πλάνη περί τα πράγματα – Παράβαση της διαδικασίας εξέτασης παραβάσεων:

Πεπλανημένα η Αρχή δεν έλαβε υπόψη της τα εξής ουσιώδη γεγονότα:

I. Την μη προηγούμενη υποβολή της σχετικής αίτησης από την Επιτροπή Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας.

II. Ότι το δημόσιο συμφέρον συνηγορούσε στη μετάδοση της συγκεκριμένης είδησης, όπως ακριβώς την είχε μεταδώσει ο σταθμός.

III. Ότι υπήρξε στην προκειμένη περίπτωση προειδοποίηση, στα trailers που είχαν μεταδοθεί πριν το επίδικο δελτίο ειδήσεων.

IV. Ότι δεν είχε αποδειχθεί από την Αρχή οποιαδήποτε βλάβη της σωματικής ή πνευματικής ή ηθικής ανάπτυξης των ανηλίκων.

V. Τις αναντίλεκτες μαρτυρίες των μαρτύρων υπεράσπισης κ. Τσαλακού, Διευθυντή Ειδήσεων του σταθμού και του κ. Καννάουρου, Προέδρου της Ένωσης Συντακτών Κύπρου.

3. Έλλειψη δέουσας και επαρκούς έρευνας:

Καμία έρευνα δεν έχει διεξαχθεί και αυτό αποδεικνύεται πέρα για πέρα από την ίδια την καταδικαστική απόφαση της Αρχής, σύμφωνα με την οποία η Αρχή στηρίχθηκε σε ένα δημοσίευμα της «Ελευθεροτυπίας». Υποβάλλουμε ότι εν προκειμένω είναι έκδηλη η παρανομία, καθώς η Αρχή όφειλε να διεξάγει τη δική της έρευνα, αναφορικά με το περιβάλλον στο οποίο μεταδόθηκε το επίδικο δελτίο ειδήσεων, ήτοι στη σημερινή κυπριακή κοινωνία.»

Η Αρχή με επιστολή του Διευθυντή της ημερομ. 19/5/2009 στο σταθμό αναφέρει τα ακόλουθα:

«Επειδή παρατηρήθηκε ότι, στο διάστημα που μεσολαβεί από την κοινοποίηση των αποφάσεων της Αρχής μέχρι την ημέρα επιβολής των σχετικών κυρώσεων, αποστέλλονται από τους σταθμούς επιστολές στις οποίες τίθενται, μεταξύ άλλων, θέματα που έχουν σχέση με τις αποφάσεις της Αρχής, η Αρχή αποφάσισε, με βάση τις εξουσίες που της παρέχει το άρθρο 9(7) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(Ι) του 1998 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), να εκχωρήσει στο Διευθυντή την εξουσία να απαντά απευθείας στους σταθμούς ότι τα θέματα που εγείρονται, θα εξεταστούν από την Αρχή στη συνεδρία κατά την οποία θα επιβληθεί η κύρωση και θα αποτελούν μέρος της σχετικής απόφασης της Αρχής.»

Ως εκ τούτου, και λαμβάνοντας υπόψη την ανωτέρω απόφαση της Αρχής, σας πληροφορώ ότι, τα θέματα που εγείρετε με την επιστολή σας ημερομηνίας 14.5.2009, θα εξεταστούν από την Αρχή σε συνεδρία για την ημερομηνία της οποίας θα ενημερωθείτε δια επιστολής και κατά την οποία θα επιβληθεί κύρωση στην εν λόγω υπόθεση.»

Η Αρχή με επιστολή της ημερομηνίας **26/8/2009** κάλεσε το σταθμό να παρουσιαστεί στη συνεδρία της στις 9/9/2009 κατά την οποία θα επιβληθεί κύρωση στην εν λόγω υπόθεση.

Ο σταθμός με επιστολή του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου του, κ. Λουκή Παπαφιλίππου, ημερομ. **27/8/2009** ανέφερε τα ακόλουθα:

«Γνωρίζω λήψη της επιστολής σας ημερ. 26/8/2009.

Έχετε ήδη εκδώσει καταδικαστικήν απόφαση που στερείται πάσης νομικής θεμελίωσης. Έχετε κληθεί από τους δικηγόρους μας να ανακαλέσετε μια προδήλως παράνομη απόφαση. Δεν το έχετε πράξει.

Με την επιστολή σας ημερ. 19/5/2009 έχετε αναφέρει ότι τα θέματα της επιστολής των δικηγόρων μας ημερ. 14/5/2009 «θα εξετασθούν από την Αρχή κατά τη συνεδρία κατά την οποία θα επιβληθεί η κύρωση και θα αποτελούν μέρος της σχετικής απόφασης της Αρχής», δηλαδή της κύρωσης!!

Αυτή η γραφή δεν μου επιτρέπει να παραστώ να ακούσω την προαναγγελθείσα ήδη απόφαση κύρωσης.

Τα δικαιώματα του σταθμού επιφυλάσσονται.»

Όσον αφορά τους ισχυρισμούς του σταθμού, όπως εκτίθενται στην επιστολή, ημερ. 14/5/2009, του δικηγόρου του σταθμού κ. Χριστάκη Χριστοφίδη η Αρχή σημειώνει τα πιο κάτω:

Όσον αφορά στον ισχυρισμό της παρ. 1 περί παράνομης διαδικασίας η Αρχή σημειώνει ότι το υφιστάμενο διοικητικό όργανο, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, είναι το ίδιο και το αυτό όργανο που διορίστηκε στις 15.6.2004 με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ.60.421. Δεν υπάρχει νέα πράξη συγκρότησης της Αρχής, ούτε διαφορετικό συλλογικό όργανο όπως ισχυρίζεται ο σταθμός. Για να υπάρξει νέα πράξη συγκρότησης της Αρχής, απαραίτητες προϋποθέσεις είναι η λήξη της εξαετούς θητείας της υφιστάμενης Αρχής και ο διορισμός νέας Αρχής από το Υπουργικό Συμβούλιο με σχετική απόφασή του, προϋποθέσεις οι οποίες δεν συντρέχουν.

Αντιθέτως με τα όσα ισχυρίζεται ο σταθμός, στην περίπτωση της Αρχής, δεν υπάρχει συγκρότηση νέου οργάνου αλλά υπάρχει σύμφωνη με το Νόμο παραίτηση μέλους, κένωση της θέσης του και νέος διορισμός -με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου- για πλήρωση της κενής θέσης για το υπόλοιπο της θητείας του Συμβουλίου. Είναι νομότυπη τόσο η παραίτηση του κ. Παπαμιχαήλ, όσο και ο διορισμός του κ. Μιχαηλίδη.

Η παραίτηση του κ. Παπαμιχαήλ είναι καθόλα σύμφωνη με τις πρόνοιες του Νόμου 7(Ι)/98.

Το άρθρο 5(1)(β) του Νόμου προβλέπει:

«5.—(1) Η θέση του προέδρου, του αντιπροέδρου ή μέλους της Αρχής κενούται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

(α) Σε περίπτωση θανάτου·

(β) σε περίπτωση παραίτησης που υποβάλλεται γραπτώς στο Υπουργικό Συμβούλιο·

(γ) σε περίπτωση έκπτωσης που αποφασίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο—

(i) λόγω ανάληψης αξιώματος ή θέσης σε οποιοδήποτε πολιτικό κόμμα·

ή

(ii) λόγω ανάρμοστης συμπεριφοράς.

Το άρθρο 5(2) του Νόμου προβλέπει:

(2) Σε περίπτωση που η θέση του προέδρου, του αντιπροέδρου ή μέλους της Αρχής κενούται πριν από τη λήξη της θητείας του, το Υπουργικό Συμβούλιο προβαίνει σε νέο διορισμό για πλήρωση της κενής θέσης για το υπόλοιπο της θητείας του».

Το άρθρο 7(9) του Ν7(Ι)/98 επίσης προβλέπει ότι :

«Η χηρεία θέσης της Αρχής ή ελάττωμα στο διορισμό μέλους της δεν επιφέρει ακυρότητα των πράξεων ή των διαδικασιών της».

Θέση της αρχής είναι ότι τόσο η παραίτηση του κ. Παπαμιχαήλ όσο και ο διορισμός του κ. Μιχαηλίδη είναι καθόλα νομότυπα και δεν επηρεάζουν με κανένα τρόπο τη διαδικασία ή τις αποφάσεις της Αρχής σχετικά με την παρούσα υπόθεση.

Όσον αφορά στους ισχυρισμούς της παρ. 2 περί πλάνης περί τα γεγονότα – παράβασης της διαδικασίας εξέτασης παραβάσεων και ειδικότερα των υποπαραγράφων II έως V, η Αρχή παραπέμπει το σταθμό στην απόφασή της ημερομηνίας 18/3/2009.

Όσον αφορά στον ισχυρισμό της υποπαραγράφου Ι ότι η Αρχή δεν έλαβε υπόψη τη μη προηγούμενη υποβολή σχετικής αίτησης από την Επιτροπή Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας, η Αρχή επισημαίνει ότι ο Κανονισμός 27(4) των Κανονισμών 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) δεν αποκλείει την εφαρμογή των άλλων προνοιών, είτε του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(Ι) του 1998 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) είτε των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ανάμεσα σε παραβάσεις που ανάγονται στον Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας και σε παραβάσεις του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου (Ν. 7(Ι)/1998) και των Κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει αυτού, υφίσταται **διάκριση και διαφορά**.

Το ότι στον Κανονισμό 27(4) των προαναφερθέντων Κανονισμών αναφέρεται ότι *«οι ειδησεογραφικές εκπομπές, τα τηλεοπτικά μαγκαζίνα και οι εκπομπές με ανθρώπινες δραματικές ιστορίες (reality shows) υπόκεινται στον Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας του συνημμένου στους παρόντες Κανονισμούς Παραρτήματος VIII»* δεν έχει το νόημα της **αυτόματης υπαγωγής** στον Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας οποιασδήποτε παραβάσεως του Νόμου 7(Ι)/1998 και των Κανονισμών που εκδίδονται με βάση αυτόν, η οποία παράβαση τελείται κατά τη διάρκεια των εκπομπών που περιλαμβάνει ο Κανονισμός 27(4) της Κ.Δ.Π. 10/2000, παρά **μόνο** αυτών των παραβάσεων που στηρίζονται στις διατάξεις του Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας.

Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες στοιχειοθετούνται από τα γεγονότα της υπόθεσης παραβάσεις του Νόμου 7(Ι)/1998 και των Κανονισμών, που εκδίδονται με βάση αυτόν, χωρίς να υπάρχει αναφορά σε παράβαση που στηρίζεται στις διατάξεις του Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας, δεν απαιτείται αίτηση της Επιτροπής Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας.

Η θέση αυτή της Αρχής συνηγορείται από τις σχετικές επί του θέματος αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην υπόθεση **Antenna TV Ltd. vs Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, Προσφυγή Αρ. 812/2001, ημερομ. 25.9.2002** και στην, επί της εφέσεως επ' αυτής, εκδοθείσας απόφασης της Ολομέλειας στην υπόθεση **Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου v. Antenna TV Ltd., Α.Ε. 3520, ημ. 16.12.2005**, καθώς, ως προς την πρωτόδικη υπόθεση, η προσφυγή ευδοκίμησε επειδή δεν είχε υποβληθεί αίτηση από την Επιτροπή Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας αναφορικά μόνο ως προς την παράβαση της παραγράφου 8(2) του Μέρους I του Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας για τα Ηλεκτρονικά Μ.Μ.Ε. (Παράρτημα VIII των σχετικών Κανονισμών) και όχι και για την παράβαση του Κανονισμού 21(3) των προαναφερθέντων Κανονισμών.

Παρατίθεται χαρακτηριστικά το πιο κάτω απόσπασμα από την απόφαση:

«Δεδομένου ότι δεν μπορεί να γίνει διαχωρισμός μεταξύ της παραγράφου 8(2) του Μέρους I του Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας για τα Ηλεκτρονικά ΜΜΕ και του Κανονισμού 21(3) της Κ.Δ.Π. 10/2000, για παράβαση των οποίων βρέθηκε ένοχη η αιτήτρια και τιμωρήθηκε με διοικητικό πρόστιμο £1.000 (και για τις δύο, δηλαδή, παραβάσεις μαζί), ολόκληρη η επίδικη απόφαση είναι ακυρωτέα».

Συναφώς, η προαναφερθείσα απόφαση της Ολομέλειας που εκδόθηκε κατόπιν άσκησης έφεσης στην πρωτόδικη απόφαση προσεγγίζει το θέμα και πάλι μόνο ως προς την παράβαση της παραγράφου 8(2) του Μέρους I του Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας για τα Ηλεκτρονικά ΜΜΕ (Παράρτημα VIII στην Κ.Δ.Π. 10/2000) και όχι και για την παράβαση του Κανονισμού 21(3) της Κ.Δ.Π. 10/2000.

Στην απόφαση της Ολομέλειας αναφέρονται τα εξής:

«Αν η Νομοθετική εξουσία επιθυμούσε να δώσει εξουσία στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου να εξετάζει αυτεπάγγελτα παραβάσεις του Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας, θα το περιλάμβανε ρητά στις σχετικές νομοθετικές πρόνοιες. Όμως μια τέτοια πρόνοια δεν έχει εισαχθεί στη φρασεολογία του άρθρου 3(2)(ζ)(ι)».

Συνεπώς, η απόφαση της Αρχής ακυρώθηκε από το Δικαστήριο γιατί δε μπορούσε να γίνει διαχωρισμός μεταξύ της παραγράφου 8(2) του Μέρους Ι του Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας για τα Ηλεκτρονικά Μ.Μ.Ε. και το Κανονισμού 21(3) της Κ.Δ.Π. 10/2000, για παράβαση των οποίων επιβλήθηκε ενιαίο πρόστιμο.

Τέλος, η Αρχή παραπέμπει τον σταθμό στην επί του ιδίου θέματος απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου ημερομ. 25.9.2002 στην Προσφυγή Αρ. 812/2001.

Όσον αφορά στους ισχυρισμούς της παρ. 3 περί έλλειψης δέουσας και επαρκούς έρευνας και ιδιαίτερα στον ισχυρισμό ότι *«καμία έρευνα δεν έχει διεξαχθεί και αυτό αποδυνκνύεται πέρα για πέρα από την ίδια την καταδικαστική απόφαση της Αρχής, σύμφωνα με την οποία η Αρχή στηρίχθηκε σε ένα δημοσίευμα της “Ελευθεροτυπίας”»*, η Αρχή θεωρεί ως παντελώς αυθαίρετο τον πιο πάνω ισχυρισμό και δεν μπορεί να αντιληφθεί σε ποιο δημοσίευμα αναφέρεται ο σταθμός και τι σχέση έχει με την παρούσα υπόθεση.

Όσον αφορά στους υπόλοιπους ισχυρισμούς της πιο πάνω παραγράφου περί έκδηλης παρανομίας, η Αρχή τους απορρίπτει και παραπέμπει το σταθμό στην απόφασή της ημερομηνίας 18/3/2009.

Κατ’ ακολουθία των ανωτέρω η Αρχή κρίνει ότι ο σταθμός δεν υπέβαλε οποιαδήποτε νέα στοιχεία που να αιτιολογούν καθ’ οινδήποτε τρόπο την ανάκληση της απόφασής της ημερομηνίας 18/3/2009.

Αναφορικά με το περιεχόμενο της επιστολής του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου του ANTENNA προς την Αρχή, ημερομ.27/8/2009, η Αρχή υπογραμμίζει ότι η φράση που χρησιμοποιήθηκε στην επιστολή της ημερομ. 19/5/2009 *«θα εξεταστούν από την Αρχή κατά τη συνεδρία κατά την οποίαν θα επιβληθεί η κύρωση και θα αποτελούν μέρος της σχετικής απόφασης της Αρχής»* δεν σημαίνει ότι η Αρχή έχει προαποφασίσει για την επιβολή της οποιασδήποτε κύρωσης ή όχι ή και για τη μορφή/φύση της κύρωσης, σε περίπτωση που αυτή επιβληθεί, όπως ο σταθμός θέλει να συμπεραίνει, όταν μάλιστα πολύ καλά γνωρίζει τις διαδικασίες που η Αρχή ακολουθεί.

Λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη της όλα τα ενώπιόν της στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών εξηγήσεων του σταθμού, όπως έχουν εκφρασθεί από το Δικηγόρο του και τον Πρόεδρο του Δ.Σ. του σταθμού για σκοπούς επιβολής κυρώσεων, ως επίσης τη σοβαρότητα των παραβάσεων και τη συμπεριφορά του σταθμού ως προς τη διάπραξη παρόμοιας φύσεως παραβάσεων, η Αρχή αποφασίζει να επιβάλει στο σταθμό κυρώσεις ως ακολούθως:

- Για την παράβαση του Κανονισμού **24(2)(δ)** των Κανονισμών 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (υποστοιχείο 2), που έγινε στις **16/6/2007** το διοικητικό πρόστιμο των **€3.000 –**.
- Για την παράβαση του άρθρου **29(3)** του Νόμου 7(I)/1998 (υποστοιχείο 1), που έγινε στις **16/6/2007** η Αρχή δεν επιβάλλει οποιαδήποτε κύρωση, λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της συγκεκριμένης παραβάσης με εκείνα του υποστοιχείου 2.
- Για την παράβαση του Κανονισμού **24(2)(δ)** των Κανονισμών 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (υποστοιχείο 4), που έγινε στις **17/6/2007** το διοικητικό πρόστιμο των **€3.000 –**.
- Για την παράβαση του άρθρου **29(3)** του Νόμου 7(I)/1998 (υποστοιχείο 3), που έγινε στις **17/6/2007** η Αρχή δεν επιβάλλει οποιαδήποτε κύρωση, λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της συγκεκριμένης παραβάσης με εκείνα του υποστοιχείου 4.

Ο σταθμός καλείται να εμβάσει προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου το συνολικό διοικητικό πρόστιμο των **€6.000** που του έχει επιβληθεί μέσα σε τριάντα (30) μέρες από την κοινοποίηση σ' αυτόν της παρούσας απόφασης.

(ΝΙΚΟΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου